

BAKE KULTURA, BIZIKIDETZA ETA GIZA ESKUBIDEAK

Edizio berria,
gai berriekin

EGIZU ZURE
RITMORA
Has zaitez nahi
duzunean

4 Ekintza sinkroniko

🕒 250 ordu

🌐 Online

€ DOHAIN

+ info: info@eskubidez.org / www.eskubidez.org

eskubidez

Giza Eskubide eta Bake
Hezkuntzaren Erakunde-Foroa
Foro de Entidades de Educación
en Derechos Humanos y por la Paz

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

BERDINTASUN, JUSTIZIA
ETA GIZARTE POLITIKETAKO SAILA

DEPARTAMENTO DE IGUALDAD,
JUSTICIA Y POLÍTICAS SOCIALES

ONLINE IKASTAROA

BAKE KULTURA,
BIZIKIDETZA ETA
GIZA ESKUBIDEAK

ONLINE IKASTAROA

BAKE KULTURA,
BIZIKIDETZA ETA
GIZA ESKUBIDEAK

Ia bi dekadaren ondoren Giza Eskubideen eta Bake Kulturaren arloan izandako elkarlanaren eta esperientzarekin, Eskubidezek: Giza Eskubide eta Bake Hezkuntzaren Elkartearen Foroak, eta bere 26 erakunde partaideek, laugarren online ikastaro hau jarri dute abian.

Ikastaro honen helburua da gure ezagutza eta trebetasuna partekatzea esperientzia praktiko batetik hainbat eragilerekin (tokiko mailan, nazio mailan eta nazioartekoan).

ZER DA ESKUBIDEZ: GIZA ESKUBIDE ETA BAKE HEZKUNTZAREN ELKARTEEN FOROA?

Eskubidez: Giza Eskubide eta Bake Hezkuntzaren Elkartearen Foroa (Foroa) Vitoria-Gasteizen sortu zen 2007ko martxoaren 29an, irabazi asmorik gabeko elkarte modura, Bake Kultura sendotzen eta Giza Eskubideak sustatzen laguntzeko.

Bere helburua da herritarrengandik hurbileko foro gisa finkatzea, aniztasunean oinarrituta lan eginez, Bake Kultura sendotzen eta Giza Eskubideak sustatzen laguntzeko.

Euskadi osoko 24 erakundeek osatzen dute (<https://eskubidez.org/eu/eskubidez-2/erakunde-kideak/>)

HELBURUAK

- Giza Eskubideen eta Bake Kulturaren historia eta bere inplementazioa aurkeztu, orokorrenetik hasi (parte teorikoa) eta tokiko eta egunerokoeneraino (parte praktikoa).
- Tokiko mailan eta nazioarte mailan arlo honetan diharduten erakundeek lekuan bertan gauzatzen dituzten jarduketara-modu desberdinak ezagutu eta aztertu.
- Izpiritu kritikoa garatu GGEEren eta Bake Kulturaren esparruan hezkuntza, gizarte, kultura... arloetan.
- Esperientziak, baliabideak eta tresnak eskaini GGEEak eta Bake Kultura sustatzeko.
- Bizikidetzarako erronkak eta gaur egungo esperientzia praktikoak aztertu.
- Euskadin terrorismoaren eta motibazio politikoko beste indarkeria batzuen ondoren izandako Bizikidetzaren esparruko hainbat esperientzia hurbildu.
- Bake Kulturaren eta Giza Eskubideen arloko nazio eta nazioarteko esperientzia ezberdinak ezagutarazi.

NORI ZUZENDUA:

- Arlo formal eta ez-formaleko hezitzaileak
- Udaletako edota udalez gaindiko beste erakunde batzuetako teknikariak
- GKEak
- Arduradun politikoak
- Ikasleak
- Bizikidetzak, Bake eta GGEEri buruzko interesa duen edonor.

IKASTAROAREN IRAUPENA

250 ordu

Ikastaro honen hirugarren edizioa (euskaraz eta gazteleraz) **2024ko irailaren 2lean hasi eta 2025ko irailean** amaituko da. Izena emateko azken data 2025ko maiatza da. Edozein unetan eman daiteke izena (epe horren barruan), izan ere, pertsona bakoitza bere tarte libreetan eta egoki jotzen duenean egiteko antolatuko baita, antolatzaileek aurrez ezarritako egutegirik gabe.

Ekintza sinkronikoetan partehartzea derrigorrezkoa izango da (zehaztutako datetan) edota beraien bideoak ikusi eta aztertzea.

IKASTAROKO METODOLOGIA

Online modalitatea

Ikastaroa moodle plataformaren bidez emango da, linka Eskubidez-en webean izanik (<https://eskubidez.org/eu/jarduerak/online-ikastaroa/>)beraz, egin ahal izateko ezinbestekoak dira honako hauek:

- Ordenagailua
- Interneterako sarbidea
- Nabigatzailea: Chrome edota Mozilla Firefox
- Ikus-entzunezko formatuan aurkeztuko diren materialek 20-50 minutu arteko iraupena izango dute.

IKASTARO AMAIERAKO ZIURTAGIRIA

Titulua Eskubidezek (Euskadiko Giza Eskubide eta Bake Hezkuntzaren Erakunde Foroa) emango du, Eusko Jaurlaritzako Giza Eskubide, Bizikidetzak eta Lankidetzaren Idazkaritza Nagusiarekin elkarlanean.

ONLINE IKASTAROA

BAKE KULTURA,
BIZIKIDETZA ETA
GIZA ESKUBIDEAK

FOROKO IRAKASLEAK

AIZAN Elkartea (Marta González Mate / Mª Angeles García Cuesta)esta)

ALDARTE Elkartea

APSIDE Elkartea (Ernesto Gutierrez Crespo eta Jon Amurrio Santiago)

ASMOZ Fundazioa

BACHUÉ Elkartea (Mario Humberto Calixto eta Mireya Perea)

BAKEOLA Elkartea (Rocío Salazar Torre)

BAKETIK Fundazioa

BIZIGAY Asoziazioa

MUGARIK GABEKO EMIGRATUAK Elkartea (Alejandra Sepúlveda Giraldo)

FERNANDO BUESA Fundazioa (Eduardo Mateo eta Jesús Prieto Mendaza)

GERNIKA GOGORATUZ Elkartea (María Oianguren Idigoras)

GEUZ Elkartea (Carlos Romera Antón / Lucia Gorbeña Etxebarria)

GIZAGUNE Fundazioa

IKERTZE Elkartea (Blanca Zaragüeta Zulaica)

ITAKA Eskolapioak

LEIZAOLA Fundazioa

MOVILTIK Elkartea

MUNDU BERRIAK Elkartea

GERNIKAKO BAKEAREN MUSEOA Fundazioa (Iratxe Momoitio Astorkia / Idoia Orbe Narbaiza)

MUJERES DE COLORES para la Paz y la Convivencia Elkartea

ONGIZATEA Elkartea (Nuria Crespo Piqueres)

OSAGINEZ Elkartea (Mirta Cucco eta Ayelen Losada)

SORGINLORE Elkartea (Assumpta Ayerdi Olaizola)

UNESCO Etxea-Centro UNESCO Euskadi (Monika Vázquez Bolaños)

UNICEF Euskadiko Batzordea

UNRWA Euskadi, Elkartea

ZINHEZBA Elkartea

IRAKASLE GONBIDATUAK

José Miguel Beltrán Sánchez

Elena Boschiero (Demospaz)

Javier Buces Cabello (Aranzadi)

Alex Carrascosa

Itziar Fernandez

Ion Gamba (GFA)

Eusko Gazteriaren Kontseilua (EGK)

Monika Hernando (Eusko Jaularitzza)

Daniela Lo Coco

Raúl Lopez Romo (Terrorismaren Biktimen

oroimenerako zentroa)

Mikel Mancisidor

Maidar Maraña

Lorenzo Mejino

Irantzu Mendia

Xabier Minguez

Federico Mayor Zaragoza

Igor Nabarro Brea (Izanez)

Sabino Ormazabal (Argituz)

Carlos Giménez Romero (Demospaz)

John Paul Lederach
Jon Mirena Landa
Leire Laso Fernández (CEAR)
Paul Ríos
Andrea Ruiz
Alba Sanfeliu Bardia
Marcos Sanz

Bea Sever Egaña (Naizen)
Enrique Ullibarriarana (Eusko Jaularitzza)
Isabel Urkijo Azkarate
Pamela Urrutia Arestizabal
(Escola Cultura de Pau)
Gema Varona
Neli Zaitegi

MATRIKULA

Giza Eskubideen, Biktimen eta Giza Eskubideen Zuzendaritzak finantzatutako doako ikastaroa da honako hau.

Ikastaroaren balioa, martxan jartzeko egindako lana, kurtsoaren jarraipena, eta ebaluazioak Eskubidez-ek pertsona orori matrikula eta izen-ematea DOHAIN egin ahal izateko aukera emango dio.

Doako matrikula hori jaso ahal izateko, hauxe da bete beharreko baldintza bakarra:

Izen-ematea formalizatzeko unean 50 €-ko aurre-ordainketa egin beharko da

On line ikastaroaren, interesaren, probetxuaren eta dedikazioaren berme gisa Zenbateko hori laguntza hori hartu duen pertsonak bloke guztiak gainditu eta kurtso osoa arrakastaz egin izana adierazten duenean itzuli egingo da.

Aurre - ordainketa hori honako **kontu korrontean edo Paypal** egin beharko da:

Banco Sabadell Gipuzcoano
nº cuenta (formato IBAN) ES71 0081 4207 1000 0105 5909.

EBALUAZIOA

Ebaluazioa jarraitua izango da eta test bana egin beharko da, bloke guztietako gai bakoitza gainditu ahal izateko baita bideo guztiak ikusi ere.

IZEN-EMATEAK

Bolunta: Ganbara

Ronda kalea, z/g, 3- K letra (nº5 aurrean)
48005 Bilbao

T/ 688 80 17 94 (Anna León)

E/ info@eskubidez.org

https://eskubidez.org/eu/jarduerak/online-ikastaroa/

ONLINE IKASTAROA **BLOKEAK**

Blokea

GIZA ESKUBIDE ETA
BAKE KULTURARAKO
SARRERA

Blokea

BIZIKIDETZA,
BAKEA ETA GIZA
ESKUBIDEAK

Blokea

BAKE KULTURA ETA
GGEE-AK ONDAREAN
ETA ARTEAN

Blokea

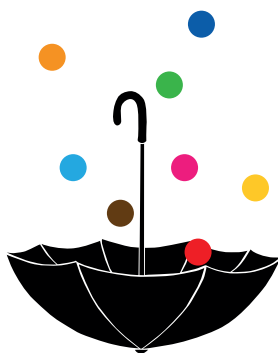

BIKTIMAK, BIZIKIDETZA,
BAKEA ETA GGEE-AK
EUSKADIN

Blokea

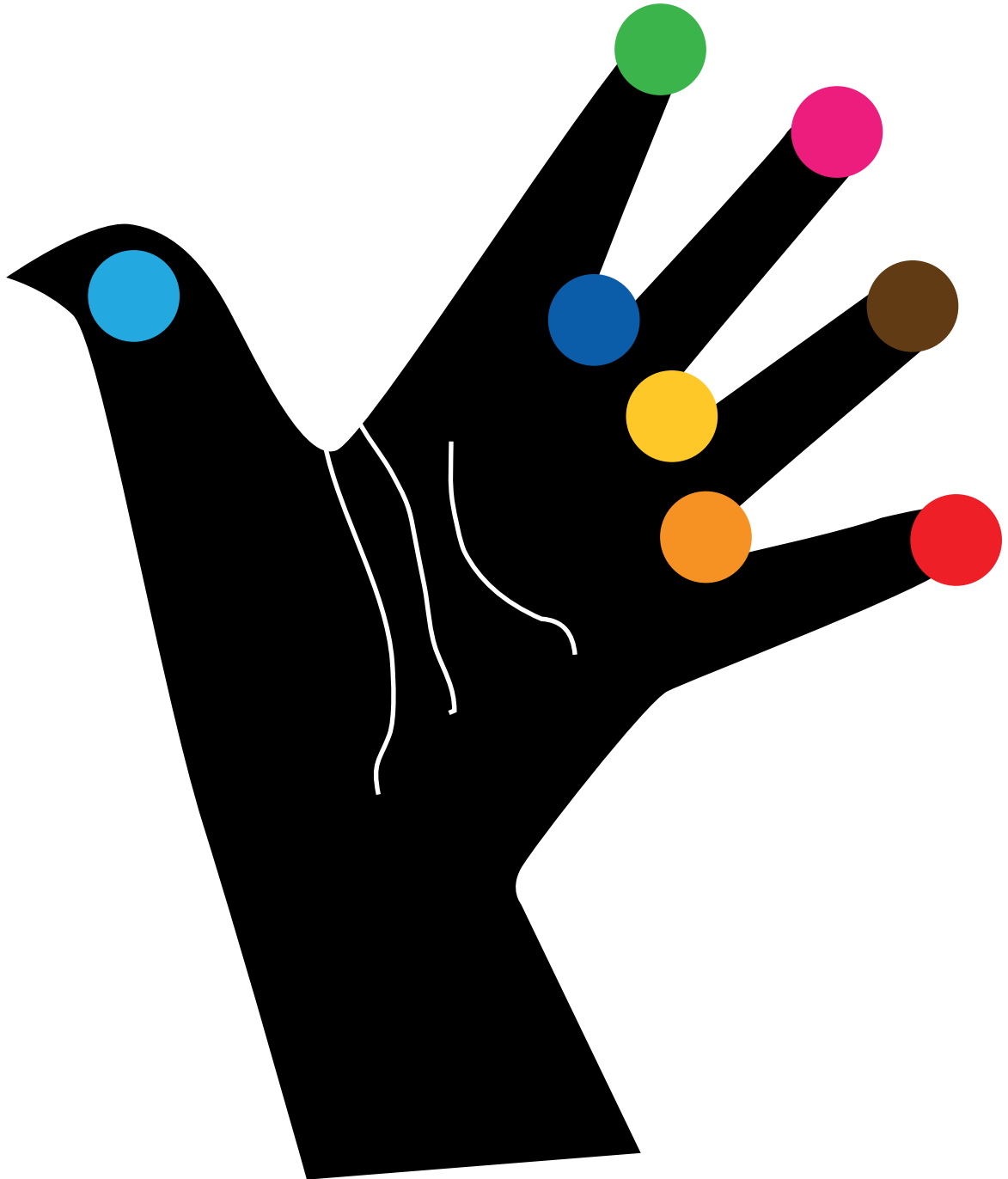
NAZIO ETA
NAZIOARTEKO
ESPERIENTZIAK GIZA
ESKUBIDEEN ETA BAKE
KULTURAREN ARLOAN

ONLINE IKASTAROA

BAKE KULTURA,
BIZIKIDETZA ETA
GIZA ESKUBIDEAK

“Pertsonen Giza Eskubideak kentzea
bere gizatasuna zalantzan jartzea da”.

Nelson Mandela

GIZA ESKUBIDE ETA BAKE KULTURARAKO SARRERA

I.1 GIZA ESKUBIDEAK: KONTZEPTUA, BILAKAERA JURIDIKO- SOZIALA ETA BABES-TRESNAK

Irakaslegoa: ASMOZ

I.2 GIZA ESKUBIDEAK NAZIO BATUEN ESPARRUAN

Irakaslegoa: UNESCO ETXEA / Mikel Mancisidor

I.3 GIZA ESKUBIDEAK ETA EUROPAKO ERAKUNDEAK

Irakaslegoa: Itziar Fernández

I.4 GIZA ESKUBIDEAK: HAURRAK, NERABEAK ETA GAZTEAK

I.4.1 Giza Eskubideak: Haurrak eta Nerabeak

Irakaslegoa: UNICEF Comité País Vasco

I.4.2 Giza Eskubideak: Gazteak

Irakaslegoa: ITAKA ESCOLAPIOS / Euskadiko Gazteriaren Kontseilua

I.5 BAKE, GIZA ESKUBIDE ETA BIZIKIDETZA KONTZEPTUEN HISTORIA

Irakaslegoa: GIZAGUNE

I.6 BAKE KULTURA

Irakaslegoa: GERNIKA GOGORATUZ / Federico Mayor Zaragoza eta John Paul Lederach

I.7 GIZA ESKUBIDEEN DEFENDATZAILEEN BABES INTEGRALA

Irakaslegoa: Leire Lasa Fernández (CEAR)

I.8 MIGRAZIOAK, MUGAK ETA GIZA ESKUBIDEAK

Irakaslegoa: Daniela Lo Coco

I.9 GATAZKA ARMATU GLOBALEN EGOERA ETA JOERAK

Irakaslegoa: Pamela Urrutia Arestizabal (ESCOLA CULTURA DE PAU)

I.10 PALESTINAKO ERREFUXIATUAK: KASU AZTERKETA

Irakaslegoa: UNRWA Euskadi

I.11 DESGAITASUNA DUTEN PERTSONAK ETA GIZA ESKUBIDEAK IZATEKO ESKUBIDEA

Irakaslegoa: Igor Nabarro Brea (IZANEZ)

EKINTZA SINKRONIKOA

ONLINE IKASTAROA

BAKE KULTURA,
BIZIKIDETZA ETA
GIZA ESKUBIDEAK

“Giza eskubideen urraketa gaur,
gatazken kausa da bihar”.

Mary Robinson

BIZIKIDETZA, BAKEA ETA GIZA ESKUBIDEAK

- II.1 MEDIAZIOA, BIZIKIDETZARAKO HERRAMINZA**
Irakaslegoa: GEUZ / Carlos Romera
- II.2 BIZIKIDETZAREN HAINBAT ESPARRU, GIZA ESKUBIDEAK ERRESPEATATZEA EDO URRATZEA?**
- II.2.1 Bizikidetza eta kulturartekotasuna: bizitzak elkargunean: ilusio hutsa?**
Irakaslegoa: EMIGRAD@S SIN FRONTERAS / Andrea Ruiz
- II.2.2 Kulturarteko bizikidetza eskolan eta auzoan**
Irakaslegoa: APSIDE / Ernesto Gutierrez Crespo eta Jon Amurrio Santiago
- II.2.3 Hirietako indarkeriak eta auzoetako bizikidetza**
Irakaslegoa: INSTITUTO DEMOSPAZ / Carlos Giménez Romero eta Elena Boschiero
- II.2.4 Familia-bizikidetza, komunikazioaren miraria**
Irakaslegoa: ONGIZATEA / Nuria Crespo Piqueres
- II.2.5 Bizikidetza-arazoak eskola-eremuan: bullyinga eta ziberbullyinga. Alderdi giltzarriak**
Irakaslegoa: GEUZ / Lucía Gorbeña Etxebarria
- II.3 GENEROA, BERDINTASUNA ETA GGEE-AK**
- II.3.1 Emakumeak eta emakumeenganako indarkeria bikote- harremanetan**
Irakaslegoa: AIZAN
- II.3.2 Giza Eskubideak eta emakumeak**
Irakaslegoa: MUJERES DE COLORES / Irantzu Mendia
- II.3.3 Maskulinitate hegemonikoa eta maskulinitate berriak: nola hautematen dute gizonen bere problematika?**
Irakaslegoa: OSAGINEZ / Mirtha Cucco eta Ayelen Losada
- II.3.4 Bizikidetarako partaidetza komunitarioa, giza eskubideen eta feminismoaren ikuspegitik**
Irakaslegoa: SORGINLÖRE / Assumpta Ayerdi Olaizola
- II.4 SEXU-ESKUBIDEAK (LGTBHI+)**
- II.4.1 Definizioa. Sexu-eskubideei buruzko sarrera**
Irakaslegoa: BIZIGAY / Marcos Sanz
- II.4.2 Nondik abiatu gara? Gure ikuspegia: Sexu-eskubideak Gizatiarrak dira**
Irakaslegoa: ALDARTE
- II.4.3 Transexualitatea haur eta nerabeengan: ulertu, lagundu ahal izateko**
Irakaslegoa: NAIZEN / Bea Sever Egaña
- II.4.4 Emakumeen sexu eskubideak**
Irakaslegoa: MUNDU BERRIAK

EKINTZA SINKRONIKOA

ONLINE IKASTAROA

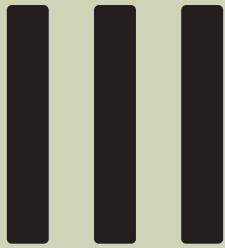
BAKE KULTURA,
BIZIKIDETZA ETA
GIZA ESKUBIDEAK

“Artea egiara hurbiltzen gaituen gezurra da”.

Picasso

Blokea

45 ordu

online

BAKE KULTURA ETA GGEE-AK ARTEAN ETA ONDAREAN

III.1 KULTURA ONDAREA ETA GIZA ESKUBIDEAK

Irakaslegoa: Maider Maraña

III.1.1. Bakearen aldeko museoak eta kontzientzia guneak munduan

Irakaslegoa: GERNIKAKO BAKEAREN MUSEOA / Iratxe Momoitio, Idoia Orbe

III.2 BAKE KULTURA ETA GIZA ESKUBIDEAK ARTEAN: GERNIKA. NAZIOARTEKO ERREFERENTZIA DEN TOKIKO LANA.

Irakaslegoa: GERNIKAKO BAKEAREN MUSEOA ETA GERNIKA GOGORATUZ

/ Alex Carrascosa

III.3 ZINEMA ETA GIZA ESKUBIDEAK

III.3.1. Zinema eta GGEEak. Sarrera

Irakaslegoa: ZINHEZBA / Zinema-jaialdia eta Giza Eskubideak

III.3.2. Zinema egin Giza Eskubideak lantzeko

Irakaslegoa: IKERTZE / "Begiradak" jaialdia

III.4 MUSIKA ETA GIZA ESKUBIDEAK

Irakaslegoa: Alba Sanfeliu

III.5 IRRATIA ETA GIZA ESKUBIDEAK

Irakaslegoa: BACHUÉ

III.6 ANTZERKIA, BAKEA ETA GIZA ESKUBIDEAK

Irakaslegoa: BAKETIK

III.7 IKT, NARRATIBA DIGITALAK ETA GIZA ESKUBIDEAK

Irakaslegoa: MOVILTIK

III.8 TELESAILAK ETA GIZA ESKUBIDEAK

Irakaslegoa: Lorenzo Mejino

III.9 ARTibismoa Palestinaren alde: bakearen bidez gizartea eraldatzeko jarraibide praktikoak eta adibideak

Irakaslegoa: Profesorado: UNRWA Euskadi

EKINTZA SINKRONIKOA

Gai berriak

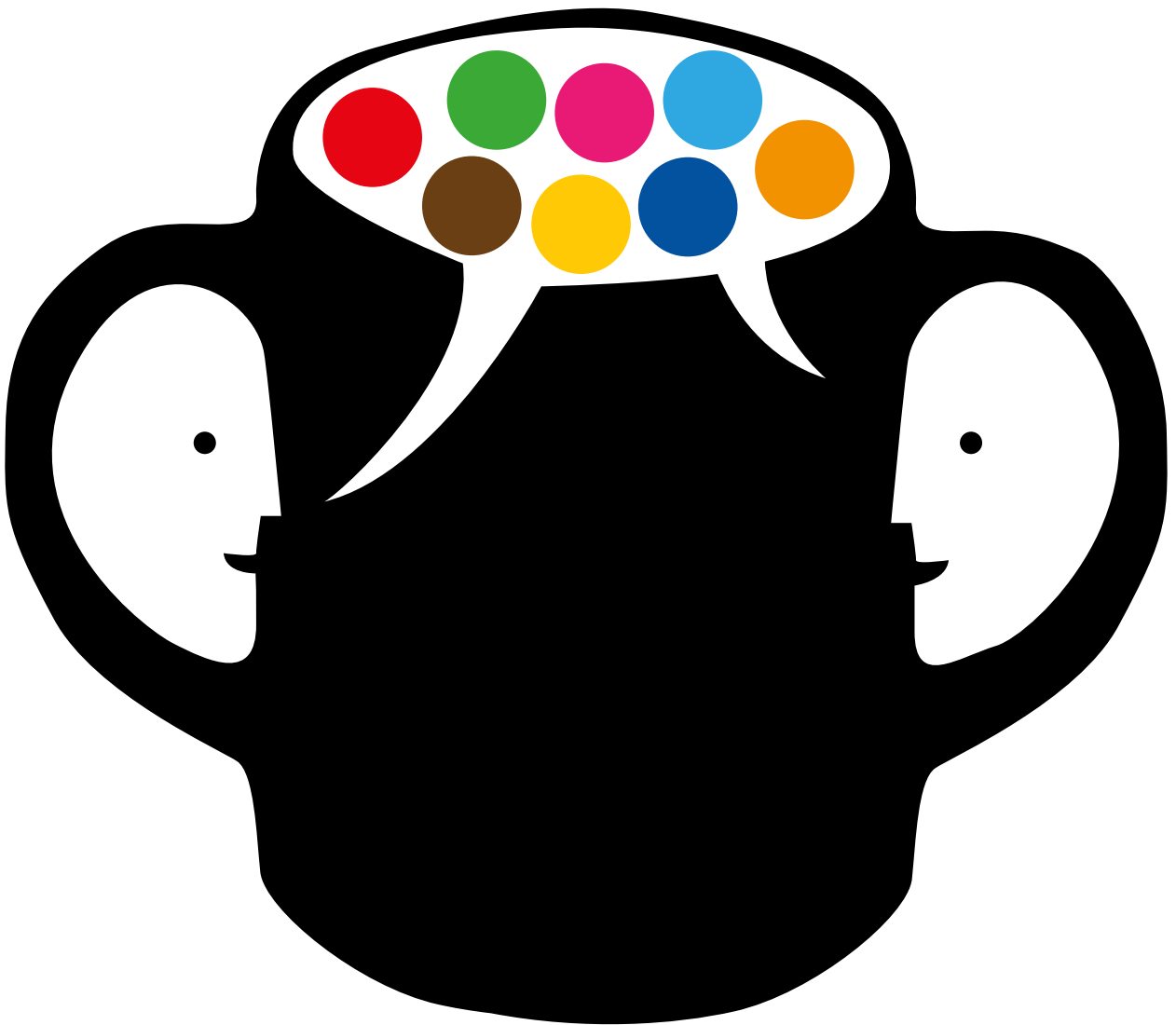

Bldeoa

ONLINE IKASTAROA

BAKE KULTURA,
BIZIKIDETZA ETA
GIZA ESKUBIDEAK

“Pertsona zapalduentzat, oso garrantzitsua da jakitea
ez daudela bakarrik. Inoiz ez utzi inori
esaten zuek egiten duzuen hutsala denik”.

Desmond Tutu

BIKTIMAK, BIZIKIDETZA, BAKEA ETA GGEE-AK EUSKADIN

- IV.1 EUSKADIN BAKEAREN, BIZIKIDETZAREN ETA GGEEAREN ALDE ERAKUNDE-, GIZARTE-ETA HEZKUNTZA- MAILAN EGINDAKO LANAREN SARRERA.**
Irakaslegoa: Xavi Minguez
- IV.2 BIKTIMAK, BIZIKIDETZA ETA GGEEAK EUSKADIN.** Gema Varona
- IV.2.1 Begirada Fernando Buesa Fundaziotik**
Irakaslegoa: FERNANDO BUESA FUNDAZIOA / Jesus Prieto
- IV.2.2 Biktimen legeak eta zuzenbide penala: simetriak eta asimetriak, arreta berezia jarriz indarkeria politikoan**
Irakaslegoa: Jon Mirena Landa
- IV.2.3 Terrorismoaren biktimen erakundeetatiko ekarpenak.**
Irakaslegoa: FUNDACIÓN FERNANDO BUESA
- IV.3 ERAKUNDEETATIKO EKARPENA**
- IV.3.1 Eusko Jaurlaritzak arlo honetan egindako lana**
Irakaslegoa: Monika Hernando
- IV.3.2 Udalek egindako lana: "Bakearekin, Bizikidetzarekin eta Giza Eskubideekin zerikusia duten programa eta planetan lan egiten duten udalei buruzko ikerketa".** (Bakeolak egina Eskubiderentzat)
 GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIKO bideoa.
 EUSKADIKO GAZTERIAREN KONTSEILUAREN bideoa
- IV.3.3 Gipuzkoako Foru Aldundiak arlo honetan egindako lana**
Irakaslegoa: GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIA / Ion Gamba
- IV.4 HEZKUNTZA ARLOTIKO EKARPENA**
- IV.4.1 "Bakeaz Blai" Esperientzia/Proiektua".** Irakaslegoa: BAKEOLA
- IV.4.2 Adi adian proiektua.** Irakaslegoa: Enrique Ullibarriarana
- IV.4.3 Beste esperientzia batzuk.** Irakaslegoa: ITAKA, GEUZ, MOVILTIK / Neli Zaitegi
- IV.5 GIZARTE-MUGIMENDUETATIKO EKARPENA**
- IV.5.1 "Gesto por la paz" en ekarpena.** Irakaslegoa: Isabel Urkijo
- IV.5.2 Elkarri/Lokarriren ekarpena** Irakaslegoa: Paul Ríos
- IV.5.3 Beste mugimendu batzuen ekarpena.** Irakaslegoa: Sabino Ormazabal
- IV.5.4 Eskubidez: Giza Eskubide eta Bake Hezkuntzaren elkarleen Foroaren ekarpena.** Irakaslegoa: Eskubidez.
- IV.5.5 Baketik-en ekarpena** Irakaslegoa: Maider Maraña
- IV.5.6 Beste esperientzia batzuk.** Irakaslegoa: BAKEOLA, GERNIKA GOGORATUZ. MUSEO DE LA PAZ, GEUZ, FERNANDO BUESA, LEIZAOLA, ARGITUZ, ARANZADI
- IV.6 GAI HAU LANTZEN DUTEN DOKUMENTAZIO ZENTRU MUSEO ETA ERAKUSKETAK**
- IV.6.1 Gogora**
- IV.6.2 Eskura**
- IV.6.3 Terrorismoaren Biktimen Oroimenerako Zentroa**
- IV.6.4 Arovite**

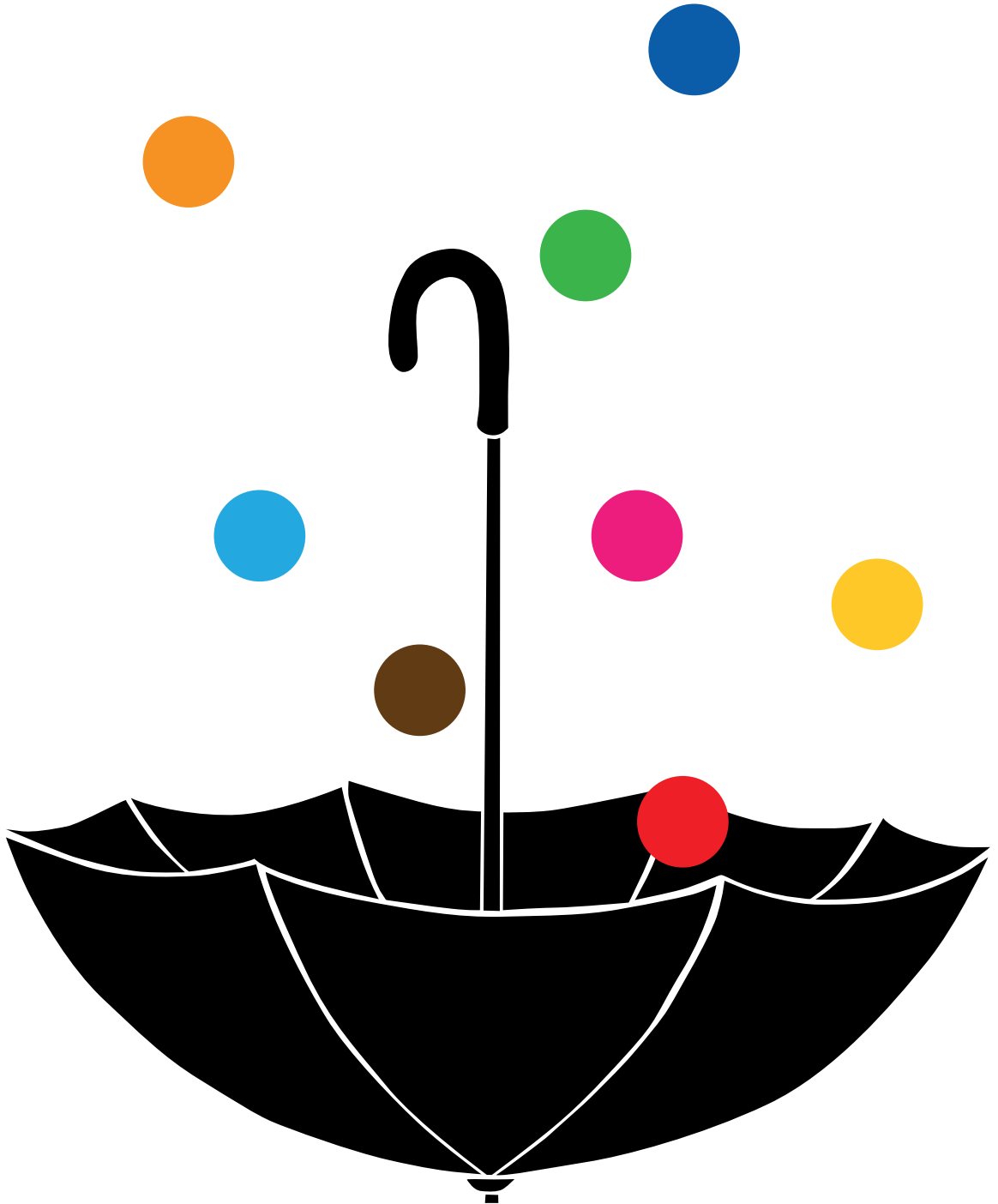
EKINTZA SINKRONIKOA

 Bideoa

ONLINE IKASTAROA

BAKE KULTURA,
BIZIKIDETZA ETA
GIZA ESKUBIDEAK

“Inolako kausak ezin du justifikatu
giza eskubideen gehiegikeria”.

Irene Khan

Blokea

24 ordu

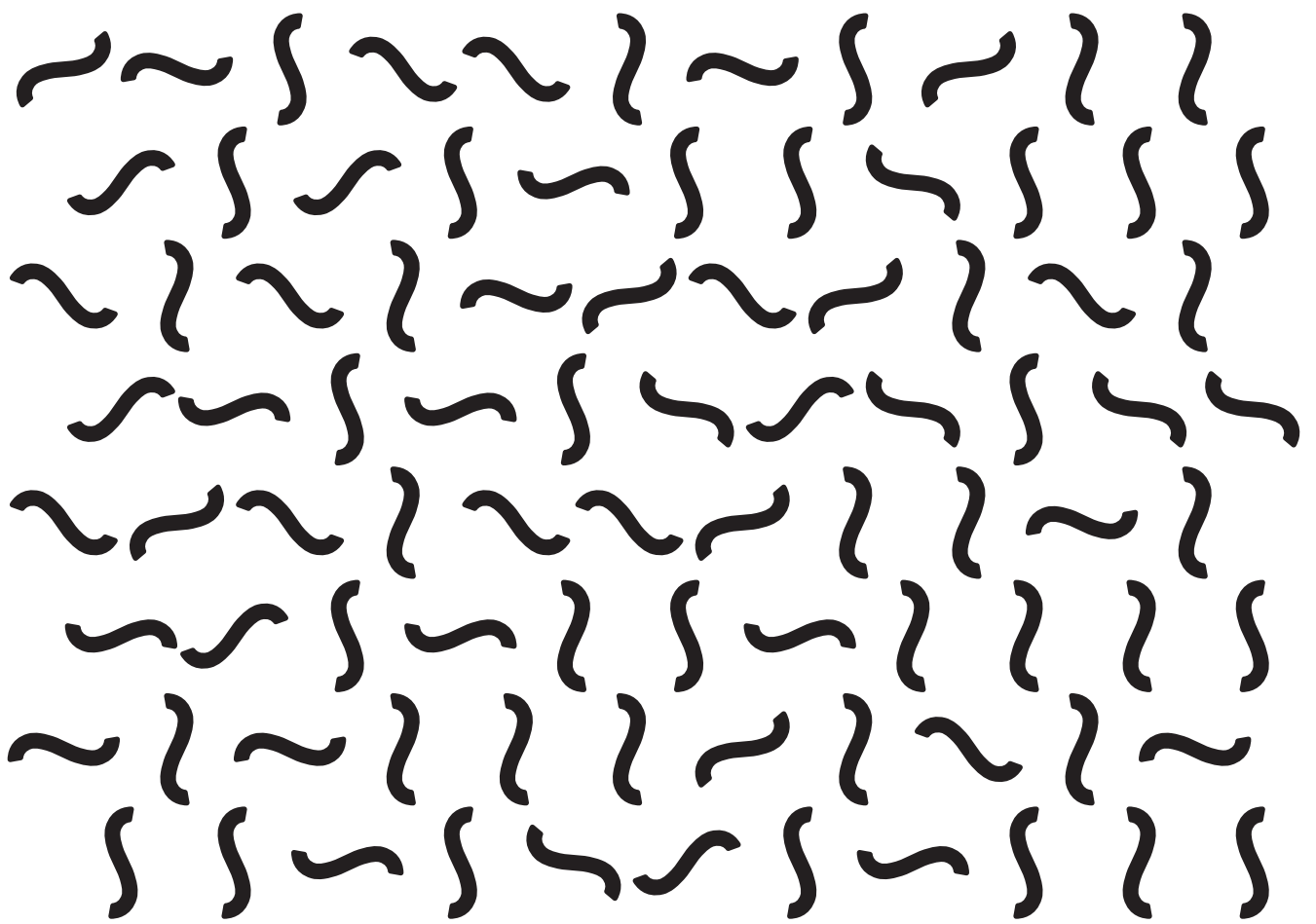
Online

NAZIO ETA NAZIOARTEKO ESPERIENTZIAK GIZA ESKUBIDEEN ETA BAKE KULTURAREN ARLOAN

- V.1 NAZIO MAILAKO ESPERIENTZIAK
  - V.1.1 Katalunia
  - V.1.2 Madril et beste erkidego batzuk
  - V.1.3 Granada

- V.2 NAZIOARTE MAILAKO ESPERIENTZIAK
  - V.2.1 Ipar Irlanda
  - V.2.2 Geneva (Suitza)
  - V.2.3 Herbehereak

EKINTZA SINKRONIKOA

 Gai berriak

eskubide

Giza Eskubide eta Bake
Hezkuntzaren Erakunde-Foroa
Foro de Entidades de Educación
en Derechos Humanos y por la Paz

BERDINTASUN, JUSTIZIA
ETA GIZARTE POLITIKETAKO SAILA
DEPARTAMENTO DE IGUALDAD,
JUSTICIA Y POLÍTICAS SOCIALES